

2878

۲ —

۱ —

۱۲۸

۱۲۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.Ketab.ir

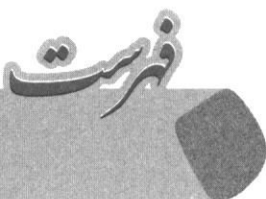
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

باید که خاک پای تورا تویا کنند
آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند

اُستاد محمد علی جاودان

۷	پیشگفتار
۸	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۱	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۱	مخارجی کنایه
۱۳	مخارجی کنایه
۱۴	مخارجی کنایه
۱۷	مخارجی کنایه
۱۸	مخارجی کنایه
۱۹	مخارجی کنایه
۲۰	مخارجی کنایه
۲۱	مخارجی کنایه
۲۲	مخارجی کنایه
۲۳	مخارجی کنایه
۲۴	مخارجی کنایه
۲۵	مخارجی کنایه
۲۶	مخارجی کنایه
۲۷	مخارجی کنایه
۲۸	مخارجی کنایه
۲۹	مخارجی کنایه
۳۰	مخارجی کنایه
۳۱	مخارجی کنایه
۳۲	مخارجی کنایه
۳۳	مخارجی کنایه
۳۴	مخارجی کنایه
۳۵	مخارجی کنایه
۳۶	مخارجی کنایه
۳۷	مخارجی کنایه
۳۸	مخارجی کنایه
۳۹	مخارجی کنایه
۴۰	مخارجی کنایه
۴۱	مخارجی کنایه
۴۲	مخارجی کنایه
۴۳	مخارجی کنایه
۴۴	مخارجی کنایه
۴۵	مخارجی کنایه
۴۶	مخارجی کنایه
۴۷	مخارجی کنایه
۴۸	مخارجی کنایه
۴۹	مخارجی کنایه
۵۰	مخارجی کنایه
۵۱	مخارجی کنایه
۵۲	مخارجی کنایه
۵۳	مخارجی کنایه
۵۴	مخارجی کنایه
۵۵	مخارجی کنایه
۵۶	مخارجی کنایه
۵۷	مخارجی کنایه
۵۸	مخارجی کنایه
۵۹	مخارجی کنایه
۶۰	مخارجی کنایه
۶۱	مخارجی کنایه
۶۲	مخارجی کنایه
۶۳	مخارجی کنایه
۶۴	مخارجی کنایه
۶۵	مخارجی کنایه
۶۶	مخارجی کنایه
۶۷	مخارجی کنایه
۶۸	مخارجی کنایه
۶۹	مخارجی کنایه
۷۰	مخارجی کنایه
۷۱	مخارجی کنایه
۷۲	مخارجی کنایه
۷۳	مخارجی کنایه
۷۴	مخارجی کنایه
۷۵	مخارجی کنایه
۷۶	مخارجی کنایه
۷۷	مخارجی کنایه
۷۸	مخارجی کنایه
۷۹	مخارجی کنایه
۸۰	مخارجی کنایه
۸۱	مخارجی کنایه
۸۲	مخارجی کنایه
۸۳	مخارجی کنایه
۸۴	مخارجی کنایه
۸۵	مخارجی کنایه
۸۶	مخارجی کنایه
۸۷	مخارجی کنایه
۸۸	مخارجی کنایه
۸۹	مخارجی کنایه
۹۰	مخارجی کنایه
۹۱	مخارجی کنایه
۹۲	مخارجی کنایه
۹۳	مخارجی کنایه
۹۴	مخارجی کنایه
۹۵	مخارجی کنایه
۹۶	مخارجی کنایه
۹۷	مخارجی کنایه
۹۸	مخارجی کنایه
۹۹	مخارجی کنایه
۱۰۰	مخارجی کنایه

۷	پیشگفتار
۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول
۱۱	ماجرای کربلا
۱۳	حضور امام علیه السلام در دارالاماره
۱۶	حرکت از مدینه به سوی مکه
۱۷	وداع با برادر
۱۸	دیار را عبدالله مطیع
۱۹	ورود به مکه
۲۰	ملاقات ابن عباس رضی الله عنه با امام حسین علیه السلام
۲۱	ملاقات ابن عباس رضی الله عنه با امام حسین علیه السلام
۲۳	ملاقات ابن زبیر رضی الله عنه با امام حسین علیه السلام
۲۳	ملاقات فرزدق با امام حسین علیه السلام
۲۴	چرايي پاسخ منفي امام حسين علیه السلام را
۲۵	ادامه‌ی ملاقات
۲۸	ملاقات امام با خزر
۲۸	ملاقات طرماح بن عدی با امام حسین علیه السلام
۳۰	ورود به کربلا
۳۱	ملاقات امام علیه السلام با عمر بن سعد
۳۶	این زیاد مانع بازگشت امام علیه السلام
۳۷	شب عاشورا
۳۹	امام علیه السلام در شب عاشورا
۴۳	روز عاشورا
۴۴	سخنرانی نخست امام علیه السلام
۴۸	توبه‌ی خُز
۵۰	خُز کوفیان را موعظه می‌کند
۵۱	سخنرانی دوم امام علیه السلام
۵۳	نفرین امام علیه السلام و استجاب آن
۵۷	فصل دوم
۵۷	امام حسین علیه السلام در پی اقدام مسلحانه نبود
۶۱	فصل سوم
۶۱	بحثی پیرامون «انگیزه تشکیل حکومت» در نهضت کربلا
۶۴	شرایط تشکیل حکومت

۷۱	فصل چهارم
۷۱	دلایل و علل قیام
۷۲	بررسی دلیل نخست قیام
۷۲	خلافت یزید یک بدعت بزرگ است
۷۲	سخنی در باب مفاسد و مظالم یزید بن معاویه
۷۸	بررسی دلیل دوم قیام
۷۸	خلافت یزید نابودی اسلام است
۸۴	بررسی دلیل سوم قیام
۸۴	تبدیل جایگاه خلافت به ربوبیت
۸۴	نمونه‌ی اول
۸۴	نبرد با امام حسین علیه السلام به نیت قربت
۸۶	نمونه‌ی دوم
۸۶	سزای مخالفت با خلیفه، چشیدن عذاب جهنم
۸۷	نمونه‌ی سوم
۸۷	میربازان خدا در جنگ با حضرت حسین علیه السلام
۸۷	نمونه‌ی چهارم
۸۷	مخالفت با خلیفه، سبب سقوط در جهنم
۸۸	نمونه‌ی پنجم
۸۸	تبعیت محض از خلیفه، عمل مقبول درگاه الهی
۸۹	نمونه‌ی ششم
۸۹	حرمت بیعت با کسی که بی‌ایمان از حرمت خانه خدا
۹۰	نمونه‌ی هفتم
۹۰	سپردن گنجی گند از سینه، پست‌تراز چهارپایان است
۹۱	نمونه‌ی هشتم
۹۱	خدایا ایاه فریاد من!
۹۳	شش سوره سکه
۹۹	فصل پنجم
۹۹	هدف نهضت امام علیه السلام نهی از منکر بود
۱۰۰	وصیت
۱۰۲	ترسیم راه
۱۰۲	نامه‌ها
۱۰۴	سخنرانی‌ها
۱۰۷	فصل ششم
۱۰۷	آثار و نتایج قیام
۱۰۷	اولین راه ممکن
۱۰۸	راه دوم
۱۱۰	تنها راه
۱۱۹	منابع

پیشگفتار

مباحث این نوشته سال‌ها پیش در یک سخنرانی عرضه شده بود. همان زمان‌ها یک بار تکثیر یافت؛ اما پس از آن فراموش شد. از آن زمان تاکنون همواره آرزو داشتم فرصتی دست دهد، نقایص آن سخنرانی ناچیز برطرف گردد تا شاید لیاقت نشر دیگری پیدا کند.

اکنون که به لطف و مرحمت خداوند تا اندازه‌ای این آرزو تحقق یافته است، خدای بزرگ را بسیار شاکرم؛ و امیدوارم که این رساله‌ی کوچک و ناچیز بتواند برای دوبرسش اساسی مربوط به واقعه کربلا، اندک جوابی داشته باشد؛ و بتواند تا حدی روشن کند که واقعه «عاشورا، چگونه و چرا» اتفاق افتاده و بانی عظیم آن چگونه و چرا آن بلای بزرگ را به تن خریده است؟

این بنده کوشیده است که براساس کار تازه، مباحث این رساله را بازسازی و تنظیم نماید؛ و تنها به آنچه درگذشته دور انجام شده بود، اکتفا نکند. ثانیاً، جوانب بیشتری از مسئله را به مورد بحث و نظر قرار بدهد.

درویراست دوم این رساله هم به همین شکل، کار تازه و فصول تازه و مآخذ تازه مطرح گردیده است. این رساله در جمعی از دوستان به نقد و بررسی، خوانده شده؛ یا در اختیار کسانی از دوستان قرار داده شد که مطالعه و نقد کنند. ثمره، این است که می بینید.

اقرار می کنم که هرچه نارسایی و نقص در این رساله وجود دارد، از این بنده است؛ و اگر می خواستیم کاری بی نقص به دست بیاوریم، هیچ وقت به دست نمی رسید. به همین مقدار بسنده کردیم.

در پایان لازم است که به عنوان شکرگزاری از نعمتی که سال ها از آن برخوردار بوده ام اقرار کنم که اصول اصلی حاکم بر این رساله از درس های استاد بزرگوار و کم نظیر فقید علامه سید مرتضی عسکری رحمته الله علیه بهره گرفته شده است که امیدواریم روح بلند ایشان غریق رحمت و غفران الهی و قرین لطف و احسان سرور و سالار شهیدان باشد. آمین

مقدمه

مسئله قیام امام حسین (علیه السلام) و ماجرای کربلا یکی از مسائل پیچیده‌ی تاریخ اسلام است؛^۱ بارها و بارها آن واقعه عظیم، تفسیرها و تحلیل‌های متفاوت و گاه متناقضی ارائه شده است؛^۲ اما در عین حال این واقعه تاریخی - خوشبختانه - از مستندترین بخش‌های تاریخ اسلام نیز هست؛ چرا که در بسیاری از حوادث این نهضت، در بین مورخان اتفاق نظر وجود دارد.^۳

در ماجرای قیام امام حسین (علیه السلام) چند نکته اصلی و اساسی هست که در این بحث به طرح و تحلیل آن‌ها می‌پردازیم؛ و با تحلیل آن‌ها می‌کوشیم چگونگی و چرایی آن حادثه‌ی عظیم را تبیین کنیم. بدین منظور سعی داریم اولاً به اختصار بدانیم «قیام کربلا و عاشورا به چه شکل بوده است و چگونه اتفاق افتاده است؟» و ثانیاً، بدانیم «این قیام به چه دلیل اتفاق افتاده است؟»

برای این که بدانیم قیام عاشورا به چه شکل اتفاق افتاد است، بایستی تاریخ این حادثه را بررسی و تحلیل کنیم؛ و برای این که بدانیم کتب و روایات برای انجام شده است، بایستی وجه و روح اسلامی آن را کشف کنیم.

بعد از بررسی چگونگی ماجرای کربلا به بحث چرایی آن خواهیم پرداخت و در آغاز بحث، وجه سلبی نهضت را بررسی خواهیم کرد، یعنی کوشش می‌کنیم تا نشان بدهیم و اثبات کنیم، آنچه ایشان را به حرکت و قیام وادار کرد تشکیل حکومت و به دست آوردن پیروزی در نبردی بر سر قدرت و خلافت نبوده است.

در این مرحله توضیح خواهیم داد که اولاً «چنین اهدافی دست نیافتنی بوده

۱. کتاب‌ها و مقالات فراوان نشر شده در زمان‌های اخیر هر کدام به شکلی به توجیه حادثه کربلا پرداخته که گاه تا حد تناقض و تناقض اختلاف دارند و شاید بیشتر از این سخنرانی‌های ایراد شده در ماه‌های محرم و صفر با هم تفاوت و اختلاف دارد.

۲. مؤرخان مدینه، کوفه، شام و بغداد و مؤرخان مکتب خلافت و مکتب امامت در بسیاری از حوادث عاشورا اتفاق نظر دارند.

است»؛ و در مرحله بعد اثبات خواهیم کرد که «در آن شرایط، حرکت به دنبال حکومت طبق ضوابط قانونی و شرعی درست و صحیح نبوده است.»

سوال به وجه ایجابی نهضت می پردازیم؛ و آن این که قیام عاشورا صرفاً قاضی برای اصلاح جامعه و امر به معروف و نهی از منکر بوده است.

این مرحله خواهیم دانست که چرا و به چه دلیل امام علیه السلام برای اصلاح جامعه به پا خاسته؟، اصلاحی که ایشان می خواسته چگونه اصلاحی بوده است؟ و چرا و به چه دلیل امر به معروف و نهی از منکر این چنین گران و خونین را به عهده گرفته است؟ و در علت و دلیل آن خواهیم دید، «اولاً» حکومت و خلافت یزید یک بدعت بزرگ بوده است که تمام بنیه و زیربنای آن را به هیچ وجه نپذیرد و وظیفه داشته در برابر آن قیام کند» و ثانیاً جایگاه خلافت، به جایگاهی «شبه خدایی» تبدیل شده بود و امام علیه السلام ناگزیر بوده قیام و شهادت خود، افسون این انحراف بزرگ را باطل نماید.

این که معمولاً می گویند: «امام علیه السلام برای مقابله با ظلم یزید قیام کرده است!» سخن درستی است؛ اما آن روز که امام علیه السلام قیام کرد، تنها آن روز از حکومت یزید گذشته بود؛ و هنوز هیچ قتل و غارتی از او سر نزده بود تا او را به ظلمی و این نوع متهم کنیم. ولی در واقع ظلمی عظیم تر از این که کسی مانند یزید بر جایگاه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله یا بالاتر بر جایگاه ربوبیت بنشیند، وجود نداشت؛ و ما انحراف و ستمی بزرگ تر از این ها نه می دانیم و نه می شناسیم. این ها بدترین ظلم ها و ناروایی ها و انحرافات بودند؛ و حضرت امام حسین علیه السلام به مقابله با آن ها به پا خاست.